

Tatjana Bukvič

OŠ Jožeta Morkšiča

Ljubljana, Slovenija

tatjana.bukvic@guest.arnes.si

Milica Poletanovič, *Slovenščina brez meja*

Učbenik za samostojno učenje z rešitvami,
100 str., Beograd, 2014

Mlada beograjska slovenistka Milica Poletanovič je jeseni leta 2014 izdala dolgo pričakovan učbenik slovenščine, namenjen srbsko govorečim učencem, z naslovom *Slovenščina brez meja*. Učbenik je recenzirala prof. dr. Maja Đukanović, oblikovala, ilustrirala in pripravila za tisk ga je Vesna Galić, lektorsko pa ga je pregledala Barbara Škrbina. Avtorica Milica Poletanovič v Beogradu poučuje slovenščino, njeni učenci pa so osebe, katerih materni jezik je srbsčina, ki se slovenščine učijo na najvišji jezikovni ravni in ki si želijo v Sloveniji opraviti izpit iz znanja jezika na uradno priznanih državnih ustanovah.

Kot navaja recenzentka, je učbenik nastal iz potrebe po sodobnem gradivu za učenje slovenščine srbsko govorečih učencev, ki bi si želeli hitro in uspešno obvladati osnove slovenskega jezika. Poleg usvajanja besedišča in slovničnih pravil obravnavajo posamezne enote spoznavanje slovenske kulture, običajev, književnosti, geografije in naravnih lepot ter aktualnega življenja, vezanega na Slovence in Slovenijo.

Učbenik je sestavljen iz desetih enot, ki zajemajo različne teme, in sicer: 1. To sem jaz!; 2. Sodoben človek nosi uro, ker je izgubil čas; 3. Pripravimo kovčke za na pot in gremo!; 4. Trgovina – moj drugi dom; 5. Darila, darila, darila ...; 6. V središču mesta; 7. Dobra misel – pol zdravja; 8. Moški naredi hišo, ženska dom; 9. Sodobna družba; 10. Za ravedne.

Prva enota poleg besedišča za opis in predstavitev oseb obravnava speganje glagola v sedanjiku ter samostalnik in pridevnik v 1. sklonu. Druga enota prikaže, kako Slovenci preživljamo prosti čas, obravnava rabo predlogov, osebnih zaimkov in 4. sklona. Tretja enota nas pelje na Bled, poda osnovne informacije o turistični Sloveniji, spozna s slovensko himno in obravnava novo besedišče, glagole v pretekliku, predloge, izraze za količino. Četrta enota obravnava glagole v pretekliku in 6. sklon samostalnika in pridevnika. Peta enota nas seznanja s prazniki in praznovanji v Sloveniji v decembru, pisanjem voščilnic, čestitk in pisem

ter dodaja slovnični del: glagole v prihodnjiku, 3. in 5. sklon samostalnika in pridevnika. Šesta enota predstavi glavno mesto Slovenije, Ljubljano (Tromostovje in spomenik pesniku Francetu Prešernu). Dodaja rabo glagola v pogojnem naklonu. Sedma enota prinaša zanimivosti in nova spoznanja o zdravju. Vsebuje besedišče, vezano na dele telesa, bolezni in zdrav način življenja. Slovnični del obravnava 2. sklon in posebnosti 2. ženske sklanjatve. Osmo enota govori o sodobnem načinu življenja, domovanja in družinskih, partnerskih navadah Slovencev. Uči rabo in stopnjevanje pridevnikov.

Deveta enota obravnava sodobno družino, slovnica prinaša učenje velelnega naklona pri glagolu in naklonske glagole. Deseta enota zaključuje uvodni del učbenika in podaja spoznavanje slovenskih običajev, frazemov, stereotipov. Slovnica obravnava dovršnost in nedovršnost glagolov.

Vsaka enota pod besedilom ponuja tabelo s slovničnimi pravili in navaja primere rabe. Kjer je potrebno, opozarja tudi na izjeme pri spreganju glagolov, stopnjevanju pridevnikov. Ob rabi 6. sklona so podana osnovna pravila pravopisa, raba predloga z/s, ob obravnavi praznikov pa tudi velika začetnica. Nekaj nalog za reševanje in prvi stik z obravnavano strukturo ter s tem preverjanje razumevanja slovničnih pravil je najti že med posameznimi enotami v začetnem delu učbenika. Glavnina nalog za reševanje je zapisanih v zaključnem delu.

Ob nekaterih enotah je avtorica ponudila vprašanja, ki so namenjena konverzaciji. Ta se glede na uporabnikovo poznavanje tematike lahko izvaja kot dialog v dvojce ali med vsemi prisotnimi (če učbenik hkrati uporablja več učencev). S tem se učenje komunikacijskih vzorcev in besedišča širi ter pogloblja, kar daje učbeniku dodano vrednost. Teme za konverzacijo so izbrane tako, da popestrijo delo in informirajo o slovenski stvarnosti. Enote so nanizane od vsebinsko in slovnično lažjih k težjim. Zaradi bogatega slikovnega gradiva in sodobnega barvnega tiska je učbenik za uporabnika pregleden in privlačen.

V osrednjem delu učbenika najdemo slovarček, slovnične preglednice in slikovno gradivo, zaključni del pa je zamišljen kot delovni zvezek z vajami, ki so v besedišču in slovnici vezane na lekcije, ter dodaja rešitve nalog. Avtorica preverja razumevanje in znanje z različnimi tipi nalog: izbirnimi, urejevalnimi, dopolnjevalnimi, izločevalnimi, povezovalnimi ..., manj je samostojnega tvorjenja. Prav zaradi rešitev je v podnaslovu učbenika dodano, da je le-ta primeren za samostojno učenje.

Učbenik *Slovenščina brez meja* je gradivo, ki bo zadostilo osnovnim potrebam po učenju slovenskega jezika za srbsko govoreče učence. Za uporabnike bo njegova raba zagotovo zanimiva in uspešna.

Milica Poletanović je sicer končala bolonjski magistrski študij na Filološki fakulteti v Beogradu, na smeri Splošno jezikoslovje s slovenistiko. Dela kot sodna prevajalka za slovenski jezik in vodi šolo tujih jezikov Infinitiv v Beogradu.